

NÁZEV ŠKOLY: GYMNÁZIUM JOSEFA JUNGMANNA, LITOMĚŘICE,
Svojsíkova 1, příspěvková organizace

ČÍSLO PROJEKTU: CZ.1.07/1.5.00/34.1082

NÁZEV MATERIÁLU: VY_32_INOVACE_6B_20_Vergilius

TÉMA SADY: Antické reálie

ROČNÍK: 3. a 4. ročník, oktáva

DATUM VZNIKU: únor 2014

AUTOR: Vladimíra Hávová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

Materiál je určen pro výklad antických reálií v samostatném semináři nebo jako součásti výuky latiny.

Studenti získají informace o životě a díle P. Vergilia Marona.

Výklad navíc rozšiřuje i studentovu latinskou slovní zásobu (latinské termíny jsou zvýrazněny barevně). V závěru prezentace jsou uvedena latinsky psaná živá slova, citáty či slavné výroky týkající se tématu.

Prezentace s výkladem zabere jednu vyučovací hodinu.

Studenti propojí nové informace se znalostmi z literatury, historie a zeměpisu..

Publius Vergilius Maro

Mantua me genuit, Calabri rapuere, tenet nunc
Parthenope; cecini pascua, rura, duces.

Pozn. Epitaf shrnuje celý Vergiliův život, byl prý napsán na Vergiliově hrobě v Neapoli, hrob se nezachoval. Není pravděpodobné, že autorem epitafu je sám Vergilius.

Publius Vergilius Maro

Publius Vergilius Maro

Vergilius pocházel ze severní Itálie nedaleko od města Mantuy, narodil se r. 70 př K. venkovským rodičům.

Studoval rétoriku v Kremoně a v Miláně, později v Římě. Řečníkem se nestal, neboť k tomu neměl dispozice. Byl často nemocný a měl slabý hlas.

Věnoval se filozofii a cítil sklon k poezii.

Brzy si získal přízeň C. Cilnia Maecenata a díky němu se dostal i k Octavianovi Augustovi.

Publius Vergilius Maro

Vergilius se díky Maecenatovi a Augustovi mohl plně věnovat studiu literatury a psaní. Zaopatřen žil v Římě klidný život.

Na Augustově objednávce římského národního eposu pracoval deset let. Aby byl jeho epos o Aeneovi dokonalý, vypravil se r. 19 př K. na studijní cestu do Malé Asie. Cestou zpět však onemocněl a zemřel. Pohřben je v Neapoli.

Vergilius byl samotář, plachý, jemný, skromný. Neoženil se. Jako básník byl precizní.

Publius Vergilius Maro

Bucolica Zpěvy pastýřské (39 př K.)

sbírka deseti drobných lyrickoepických básní, idyl, tj. básní z prostředí pastýřského a venkovského idyly psal podle řeckého vzoru Theokrita

Publius Vergilius Maro

Georgica Zpěvy rolnické (29 př K.)

didaktická báseň napsaná zřejmě z podnětu Augusta a Maecenata oslavila práci rolníků

čtyři zpěvy jsou věnovány obdělávání polí, vinařství, chovu dobytka a včelařství

Vergilius se inspiroval Hesiodovou básní Práce a dni, Varronovým spisem De re rustica i podobným spisem Catonovým

Publius Vergilius Maro

Aeneis (19 př K.)

hrdinský epos, jenž měl oslavit římskou minulost
je napsán podle Homérových eposů

má 12 zpěvů, prvních šest líčí Aeneovu cestu
z Tróje do Latia (inspirováno Odysseiou) a
druhých šest Aeneův boj v Latii o ruku Lavinie,
dcery krále Latínů (inspirováno Iliadou)

epos je psán v hexametrech, autor nejprve napsal
dílo v próze, pak jej přebásnil

Publius Vergilius Maro

Vergilius měl v úmyslu vytvořit formálně dokonalé dílo, proto na Aeneidě pracoval velmi dlouho (10 let) a stále ji nepovažoval za hotovou. V Aeneidě můžeme najít několik symetrií. Jsou zde i paralely s Homérovými postavami a příběhy. Stavba eposu je do detailu promyšlená.

Před smrtí si Vergilius přál, aby byla nedokončená Aeneis zničena, ale Octavianus Augustus přikázal epos vydat bez dalších úprav.

Publius Vergilius Maro

Incipit z Aeneidy

Arma virumque cano, Troiae qui primus ab oris
Italiam, fato profugus, Laviniaque venit
litora, multum ille et terris iactatus et alto
vi superum saevae memorem Iunonis ob iram;
multa quoque et bello passus, dum conderet
urbem,
inferretque deos Latio, genus unde Latinum,
Albanique patres, atque altae moenia Romae.

Publius Vergilius Maro

Audaces fortuna iuvat.

Odvážnému štěstí přeje.

Omnia vincit amor et nos cedamus amori.

Láska vítězí na vším, i my nepřekážejme lásce.

Fama crescit eundo.

Fáma roste tím, jak se šíří.

Pedibus timor addidit alas.

Strach dává nohám křídla. Člověk když se bojí udělá i nemožné.

Publius Vergilius Maro

Femina varium et mutabile semper.

Žena je vždy nestálá a vrtkavá.

Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.

Neustupuj před zlým, ale ještě odvážněji jdi proti němu.

Felix, qui potuit rerum cognoscere causas.

Šťastný kdo mohl poznat příčiny věcí.

Latet anguis in herba.

V trávě se skrývá had (skryté nebezpečí).

Publius Vergilius Maro

Zdroje:

ČERMÁK, J., ČERMÁKOVÁ, K. *Slovník latinských citátů*. 1. vyd. Praha : Euromedia Group, 2005. ISBN 80-242-1372-9.

STIEBITZ, F. *Stručné dějiny římské literatury*. 4. vyd. Brno : rektorát MU Brno, 1991. ISBN 80-210-0268-9.

ZAMAROVSKÝ, V. *Dějiny psané Římem*. 3. vyd. Bratislava : Perfekt, 2005. ISBN 80-8046-297-6.

Publius Vergilius Maro

Obrázky:

AUTOR NEUVEDEN. *wikipedia.org* [online]. [cit. 17.3.2014]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Publius_Vergilius_Maro